

UDK 159.923.3-057.87	Godišnjak za psihologiju, vol 4, No 4-5., 2006, pp. 159-171	ISSN 1451-5407
----------------------	---	----------------

Blagica Zlatković¹⁹
Učiteljski fakultet,
Vranje

OSOBI NE LIČNOSTI STUDENATA UČITELJSKOG FAKULTETA I STUDENATA PSIHOLOGIJE

Apstrakt

U radu su utvrđene razlike između studenata učiteljskog fakulteta i studenata psihologije na dimenzijama i specifičnim crtama ličnosti u okviru inventara NEO-PI-R primenom kanoničke diskriminativne analize. Rezultati govore o postojanju globalne razlike između posmatranih studijskih grupa, uzimajući istovremeno u obzir sve dimenzije ličnosti iz NEO-PI-R koje konstituišu funkciju. Najveća razlika utvrđena je na dimenziji OTVORENOST.

U završnoj diskusiji razmatrana je saglasnost utvrđenih dimenzija ličnosti studenata učiteljskog fakulteta sa zahtevima savremenog obrazovnog procesa.

Ključne reči: *inventar ličnosti NEO-PI-R, studijske grupe, kanonička diskriminativna analiza*

Pojam animal edukandum uveo je M.J.Langefeld (prema Šmit, 1992) koji se već mnogo godina bavi "antropologijom deteta". Langefeld ukazuje da pojam animal edukandum implicira mnogo više od toga da je dete, zahvaljujući svojstvu plastičnosti, vaspitljivo; on implicira da je dete biće koje mora da uči i da se vaspitava. Savremeno društvo ne oprašta vaspitno zanemarivanje dece i odnos između vaspitanika i vaspitača smatra bazičnim ljudskim odnosom naročite vrste. Negovo distinktivno obeležje ukazuje da je vaspitač mnogo zrelija ličnost koja sve čini za dobrobit deteta i zadovoljenje njegovih dugoročnih potreba, dok je vaspitanik uvek jedna manje zrela ličnost, koja još nije u položaju da zna šta "mora", a šta "može".

¹⁹ Adresa autora: zlatkovic77@ptt.yu

Pored toga, odnos između vaspitača i vaspitanika uvek podrazumeva situaciju saradnje. Zbog toga vaspitač ne može da izgrađuje bilo koji pravac razvoja deteta, pravac koji bi bio nezavisan od prirode deteta, od njegovih impulsa, namera i želja.

Tradicionalni način vaspitanja deteta može se izvoditi bez neke posebne "refleksije" jer je sve zasnovano na konvencijama i normama. Opisi tradicionalnih načina gajenja dece pokazuju da postoji oslanjanje na vremenski definisane obrasce o tome šta treba raditi kod podizanja i vaspitanja dece na svakom pojedinom uzrastu. Takva pretežno "nereflektivna" briga i vaspitanje deteta karakteristični su za one društvene grupe u kojima odraslo doba određuje uzan opseg mogućnosti za pojedinca pa se lako zanemaruje sve ono što izlazi iz okvira tih mogućnosti. Nije teško pretpostaviti da će se pri takvoj "nerefleksivnoj" brizi dete verovatno osećati sigurnim, ali pod takvim okolnostima mogu ostati neiskorišćene beskraje mogućnosti razvoja potencijala deteta.

Teorija Abrahama Maslova (prema Šmit, 1992) o bazičnim potrebama je relevantna i za teoriju o bazičnim potrebama deteta posmatranih u kontekstu vaspitnih odnosa u procesu razvoja. Maslovljeva teorija naglašava razvoj novih potencijala (posebno kreativnosti) i onih potencijala koji su u prošlosti, u kulturno siromašnim i nerazvijenim društvima, bili sputavani. Savremeni pristup vaspitanju deteta zagovara mišljenje po kome se uobičajeno ne može prihvatiti kao neizbežno, po kome je adaptacija neprijatelj adaptibilnosti i u kome se naglašavaju stvaralačke mogućnosti čoveka. (Maslov, prema Šmit, 1992). Onda kada su spoljašnje potrebe postigle zadovoljenje i kada su unutrašnji nedostaci zasićeni, započinje suština ljudskog razvoja, ona znači otvorenost prema svetu onakvom kakav jeste, otkrivanje nekih novih značenja i razvoj novih mogućnosti. Vaspitni zadatak odraslih se ne sastoji toliko u zadovoljenju već ispoljenih potreba, koliko u pružanju pomoći detetu da razvije nove potrebe (bez obzira na to da li su prethodne do kraja zadovoljene) i da ih osnaži kao doživljene potrebe.

U knjizi "Civilizacija na raskršću" češki autor Rihta sa saradnicima (1972, prema P. Janković, 1994) pokušava da rasvetli globalne društvene i ljudske posledice naučno - tehnološkog progressa našeg doba i promene izazvane u ljudskom životu, radu, kulturi i obrazovanju. Između ostalih pitanja u vezi sa obrazovanjem oni razmatraju i pitanje funkcija koje učitelj ima u savremenoj školi i društvu. Autor ove knjige naglašava da je uvećani obim znanja, sa tendencijom nagomilavanja novih činjenica uticao na to da se ranije funkcije učitelja - poučavanje, informisanje i posredovanje u

sticanju znanja, sve više pretvaraju u funkciju vaspitača tj. onoga koji pomoću pažljivo izvršenog izbora sadržaja, diferenciranog i individualizovanog pristupa učeniku, nastoji da u njemu razvije sposobnost za samostalno učenje i uspešno snalaženje u životnim situacijama koje su veoma promenljive.

Funkcije učitelja u svetlu dinamske psihologije tumačio je M. Todorović u članku "Nastavnik: njegova uloga u svetlu dinamske psihologije". Polazeći od učenja Frojda autor ističe da je ličnost vaspitača odnosno njegova uloga zapravo uloga modela koji je prožet idejom vaspitnog ideala, veoma značajnog u formiranju super-ega kod učenika. Jung je naglašavao da ličnost ne može vaspitavati niko ko nije sam izgrađen kao ličnost (M. Todorović, prema P. Janković, 1994).

Iz prethodnog konteksta proizilazi da se pred učiteljem, koji u određenom periodu ima veoma značajnu ulogu u izrastanju svakog pojedinačnog deteta, postavljaju zahtevi u pogledu njegovih sposobnosti i osobina ličnosti.

Aktuelna reforma obrazovanja usmerena je ka osavremenjivanju nastave sa ciljem postizanja, u većem stepenu, značajnih vaspitno-obrazovnih ciljeva. Primarno usmerenje je ka razvoju bazičnih sposobnosti učenika, njihove kreativnosti i ukupnog razvoja njihovih potencijala.

Da li ćemo za ovako postavljene zadatke imati odgovarajuće stručnjake? Koje psihološke osobine odlikuju mlade koji se u aktuelnom društvenom momentu opredeljuju za zanimanje učitelja? Koliko se oni razlikuju od studenata drugih studijskih grupa?

Problem ovog istraživanja usmeren je na utvrđivanje razlika između studenata učiteljskog fakulteta i studenata psihologije na dimenzijama ličnosti u okviru inventara ličnosti NEO-PI-R.

Metod

Uzorak

Uzorak su činili studenati Učiteljskog fakulteta u Vranju (N=150) i studenati Grupe za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu (N=137).

Varijable i instrumenti

U istraživanju je korišćen Inventar ličnosti NEO-PI-R zasnovan na modelu "Big five", modelu pet bazičnih dimenzija ličnosti Coste i McCraea.

U osnovi inventara ličnosti, zasnovanom na “Big Five“ modelu, je tzv. leksička hipoteza koja se bazira na ideji da jezik, kao akumulirani supstrat ogromnog i raznolikog područja ljudskog iskustva može da posluži razumevanju strukture i funkcionisanja ličnosti. Suština ovog pristupa ličnosti sažeta je u sledećem Cattellovom stavu: “Svi aspekti ljudske ličnosti koji su, ili su bili od značaja, interesa ili nekakve koristi su već utisnuti u jezičku supstancu” (G. Knežević, B. Radović i G. Opačić, 1997., str.8).

“Big Five“ model pretpostavlja postojanje pet bazičnih dimenzija ličnosti: Neuroticizam, Ekstraverzija, Otvorenost, Saradljivost i Savesnost.

Model podrazumeva hijerarhijsku strukturu crta ličnosti. Najviši u hijerarhiji su pomenutih pet faktora, i oni reprezentuju grupe korelisanih specifičnih crta. Costa i Mc Crae ove specifične crte nazivaju aspektima ličnosti (facets), a bazične faktore domenima (domains). Domena ima pet, a specifičnih crta trideset (po šest specifičnih crta gradi jedan domen) (G. Knežević, B. Radović i G. Opačić, 1997).

Testovna operacionalizacija varijabli data je u tabeli 1.

Tabela 1. Skale inventara ličnosti NEO-PI-R i njihov osnovni sadržaj merenja (podaci u tabeli preuzeti od Kneževića i saradnika, 1997)²⁰

CRTE LIČNOSTI	OSNOVNI SADRŽAJ CRTE
(N) NEUROTICIZAM	
N1 ANKSIOZNOST	strašljivost; zabrinutost; napetost
N2 GNEVNI HOSTILITET	osećaj gneva; frustriranosti; iritiranosti i ogorčenosti
N3 DEPRESIJA	osećaj krivice; tuge; bespomoćnosti i usamljenosti
N4 UZNEMIRUJUĆA	stid; uznemirenost; nelagodnost u kontaktu sa drugim ljudima
SAMOUSREDSREĐENOST	
N5 IMPULSIVNOST	nemogućnost kontrole impulsa i nagona
N6 PREOSETLJIVOST	osetljivost na stres; slab kapacitet prevazilaženja stresa
(E) EKSTRAVERZIJA	

²⁰ Preuzeto uz dozvolu autora.

E1 TOPLINA	naklonost prema drugim ljudima
E2 DRUŽELJUBIVOST	;nastojanje da se bude okružen drugim ljudima
E3 ASERTIVNOST	dominacija; snaga
E4 AKTIVITET	nastojanje da se stalno nešto radi; brz tempo
E5 POTRAGA ZA UZBUĐENJEM	žudnja za uzbuđenjem i stimulacijom
E6 POZITIVNE EMOCIJE	nastojanje da se iskuse pozitivne emocije
(O) OTVORENOST	
O1 FANTAZIJA	živa imaginacija; česta dnevna sanjarenja
O2 ESTETIKA	jaka naklonost i oduševljenje za umetnost i lepo
O3 OSEĆANJA	visoka receptivnost sopstvenih emocija i osećanja; vrednovanje emocija kao važnog aspekta života
O4 AKCIJA	želja da se probaju različite aktivnosti, preferencija novine i raznolikosti
O5 IDEJE	intelektualna radoznalost; otvorenost uma
O6 VREDNOSTI	otvorenost u odnosu na vrednosti; spremnost da se preispitaju vrednosti
(A) SARADLJIVOST	
A1 POVERENJE	verovanje da su drugi ljudi poštene i dobronamerni
A2 ISKRENOST	poštenje, čestitost
A3 ALTRUIZAM	aktivna briga za dobrobit drugih
A4 POPUSTLJIVOST	inhibicija agresivnosti; poštovanje drugih; sklonost da se oprost i zaboravi
A5 SKROMNOST	skroman, povučen
A6 BLAGA-NARAV	simpatija i briga za druge; naglašavanje humanih aspekata
(C) SAVESNOST	
C1 KOMPETENCIJA	osećaj sopstvene efikasnosti, snage, sposobnosti; poverenje u sebe
C2 RED	urednost, dobra organizovanost
C3 DUŽNOST	ponašanje vođeno osećanjem dužnosti

OSOBI NE LIČNOSTI STUDENATA UČITELJSKOG FAKULTETA...

C4 POSTIGNUĆE	razvijen motiv za postignućem; visok nivo aspiracije
C5 SAMO-DISCIPLINA	sposobnost da se počne neki posao i da se istraje na njemu do kraja
C6 PROMIŠLJENOST	dispozicija da se pažljivo promisli pre nego što se krene u neku akciju

Rezultati i diskusija

Analiza rezultata sa NEO-PI-R dveju studijskih grupa započeta je analizom razlika prosečnih vrednosti na faktorima (domenima).

Tabela 2. Prosečne vrednosti studenata Učiteljskog fakulteta (M1) i studenata psihologije (M2) i značajnost razlika na skalama NEO-PI-R

Varijable	M1	M2	Mtot.	SD1	SD2	SDtot.	Wilks' L.	F	Sig
Neuroticizam	140,89	135,79	138,4	19,61	25,69	22,82	.9875	3.60	.06
Ekstraverzija	159,43	165,90	162,5	16,64	20,42	18,79	.9703	8.70	.00
Otvorenost	162,60	181,49	171,6	15,19	15,08	17,83	.7189	111.41	.00
Saradljivost	162,23	155,43	158,9	17,19	19,97	18,85	.9674	9.61.	.00
Savesnost	174,53	158,47	166,9	17,61	20,90	20,83	.8512	49.83	.00

Kada poredimo pojedinačne prosečne vrednosti grupa na posmatranim faktorima ličnosti najveća razlika je registrovana na faktoru OTVORENOST (tabela 2), studenti psihologije imaju izraženiju aktivnu imaginaciju, estetsku senzitivnost, intraceptivnost, perferenciju različitosti, intelektualnu radoznalost i nezavisnost mišljenja u odnosu na studenata učiteljskog fakulteta.

Druga razlika po veličini je u prilog studenata učiteljskog fakulteta, a ispoljena je na dimenziji SAVESNOST. Oni imaju izraženiju sposobnost planiranja, organizacije i izvršavanja zadataka, tj. aspekt samokontrole, kao osnova domena savesnosti, više karakteriše njih nego studente psihologije. Značajne razlike registrovane su i na faktorima SARADLJIVOST (u prilog studenata učiteljskog fakulteta) i EKSTRAVERZIJA (u prilog studenata

psihologije). Na faktoru NEUROTICIZM značajna razlika između studijskih grupa nije ispoljena.

U daljem toku analize uvedena je kanonička diskriminativna funkcija (DSC) kojom se utvrđuje postojanje globalne razlike između posmatranih studijskih grupa na dimenzijama NEO-PI-R.

Tabela 3. Efikasnost DSC funkcije na faktorima NEO-PI-R i njena značajnost

Eigenvalue	Can.Corr.	Wilks' Lambda	Hi-kvadrat	df	Sig.
.6938	.640023	.590369	148.879	5	.00

Vrednost hi-kvadrata (tabela 3) ukazuje na značajnost kanoničke diskriminativne funkcije pri čemu se rizik da ćemo pogrešiti odbacujući nultu hipotezu približava nuli, tj. posmatrane studijske grupe se značajno razlikuju uzimajući u obzir sve faktore iz NEO-PI-R-a koji konstituišu funkciju. Kanonička korelacija potvrđuje da između te nove varijable tj. kanoničke diskriminativne funkcije i varijable studira psihologiju-učiteljski fakultet postoji povezanost u iznosu od 0.64. Kvadrat kanoničke korelacije pokazuje da se oko 41% razlika između studenata učiteljskog fakulteta i studenata psihologije može objasniti novom kanoničkom varijablom tj. diskriminativnom funkcijom. Wilks' Lambda je podatak koji je približno komplementaran i pokazuje da se oko 59% razlika između ove dve studijske grupe ne može objasniti diskriminativnom funkcijom.

Tabela 4 odgovara na pitanje u kakvoj su korelaciji kanonička diskriminativna funkcija i faktori ličnosti iz NEO-PI-R-a (r) i kakav je pojedinačni doprinos faktora definisanju funkcije (w).

Tabela 4. Standardizovani koeficijenti (w) i struktura (r) DSC funkcije u okviru NEO-PI-R-a

Varijable	Standardizovani koef. (w)	Koef.strukture (r)
NEUROTICIZAM	.37629	.13504
EKSTRAVERZIJA	.12739	-.20979
OTVORENOST	-.80511	-.75059
SARADLJIVOST	.26217	.22042
SAVESNOST	.62518	.50196

Standardizovani koeficijenti (w) pokazuju način na koji je komponovana funkcija koja najbolje razlikuje studente učiteljskog fakulteta i studente psihologije na osnovu NEO-PI-R, tj. koliki je pojedinačni doprinos svakog faktora definisanju funkcije. Faktor OTVORENOST ima najveći doprinos u definisanju DSC funkcije a faktor EKSTRAVERZIJE najmanji. OTVORENOST bolje opisuje studente psihologije koji su na negativnom polu funkcije (tabela 4). Varijable pozitivne zasićenosti, sa izrazitim doprinosom faktora SAVESNOST, bolje opisuju studente učiteljskog fakulteta koji zauzimaju pozitivan pol funkcije.

Koeficijent structure (r) na OTVORENOSTI ukazuje da se nova DSC funkcija može njime imenovati.

Na kompozitu mera NEO-PI-R-a posmatrane studijske grupe razlikuju se za više od 1,5 standardne devijacije (tabela 5).

Tabela 5. Centroidi grupa na DSC. funkciji NEO-PI-R

Grupa	Centroidi grupa na DSC funkciji
Učiteljski fakultet	.79329
Psihologija	-.86856

Informacija o tome koliko bismo uspešno samo na osnovu ovog kompozita mera mogli da predvidimo pripadnost nekog nepoznatog subjekta jednoj od posmatranih grupa ukazuje da je efikasnost klasifikacije

ispitanika na osnovu izolovane diskriminativne funkcije je 81,18%. Na osnovu diskriminativne funkcije 19,7% studenata psihologije bili bi pogrešno klasifikovano u grupu studenata učiteljskog fakulteta, i u isto vreme, 18% studenata učiteljskog fakulteta bili bi pogrešno detektovani kao studenti psihologije. (tabela 6).

Tabela 6. Efikasnost klasifikacije na osnovu DSC funkcije NEO-PI-R-a

Grupe	Broj slučajeva	Pervideno u grupu učiteljskog fak.	Predvideno u grupu psihologije
Učiteljski fakultet	150	123 88,0%	27 18,0%
Psihologija	137	27 19,7%	110 80,3%

Procenat ispravnih klasifikacija: 81,18%

Konstituisanjem kanoničke disriminativne funkcije specifičnih crta ličnosti NEO-PI-R potvrđeno je da se posmatrane studijske grupe u prostoru definisanom vektorima specifičnih crta veoma jasno razlikuju (koef. kan. korelacije iznosi .77) (tabela 7).

Tabela 7. Efikasnost DSC. funkcije na skalama specifičnih crta NEO-PI-R i njena značajnost

Eigenvalue	Can.Corr.	Wilks' Lambda	Hi-kvadrat	df	Sig.
1.4491	.769216	.4083063	241.84916	30	.00

Linearni kompozit koji maksimalno razlikuje studijske grupe mogao bi se imenovati specifičnom crtom VREDNOSTI (r) (tabela8).

Tabela 8. Standardizovani koeficijenti (w) i struktura (r) DSC funkcije

Varijabla	(w)	(r)	Varijabla	(w)	(r)
ANKSIOZNOST	-.213	.127	AKCIJA	.091	-.239
HOSTILNOST	.271	.024	IDEJE	-.177	-.324
DEPRESIJA	.626	.155	VREDNOSTI	-.517	-.500
USREDSREĐENOST	-.272	.062	POVERENJE	-.392	-.206
IMPULSIVNOST	.357	-.053	ISKRENOST	.071	.145
PREOSETLJIVOST	-.107	.085	ALTRUIZAM	.226	.157
TOPLINA	.027	-.075	POPUSTLJIVOST	.296	.160
DRUŽELJUBIVOST	.071	-.022	SKROMNOST	.028	.244
ASERTIVNOST	.064	-.144	BLAGA NARAV	.318	.148
AKTIVITET	-.177	-.070	KOMPETENCIJA	.174	.136
UZBUĐENJE	-.064	-.177	RED	.064	.262
POZ. EMOCIJE	.194	-.126	DUŽNOST	-.063	.229
FANTAZIJA	-.041	-.309	POSTIGNUĆE	-.169	.224
ESTETIKA	-.213	-.232	SAMO- DISCIPLINA	.591	.370
OSEĆANJA	-.394	-.295	PROMIŠLJENOST	.230	.317

Najveći pojedinačni doprinos definisanju kanoničke funkcije (standardizovani koeficijenti-w) ima specifična crta DEPRESIJA (faktor neuroticizma), zatim, SAMODISCIPLINA (faktor savesnosti) pa VREDNOSTI (faktor otvorenosti) itd. Najmanji doprinos definisanju diskriminativne funkcije ima TOPLINA (.0267)(faktor ekstraverzije).

Varijable pozitivne zasićenosti bolje izdvajaju studente učiteljskog fakulteta koji se nalaze na pozitivnom polu funkcije (tabela 9), a specifične crte koje imaju negativno zasićenje bolje opisuju studente psihologije.

Tabela 9. Centroidi grupa na diskriminativnoj funkciji specifičnih crta

Grupa	Centroidi grupa na funkciji
Učiteljski fakultet	1.1464
Psihologija	-1.2552

Ako ličnost učitelja ima ulogu modela, u vaspitno-obrazovnom procesu koji je orijentisan ka razvoju stvaralačkih mogućnosti učenika, otvorenosti, i otkrivanju novih značenja, studenti učiteljskog fakulteta, prema dobijenim rezultatima, manje zadovoljavaju postavljene kriterijume od studenata psihologije.

U literaturi se ističe da je efikasnost nastavnika izraz njegove celokupne ličnosti. Osobine takvog nastavnika su: emocionalna stabilnost, dobre dispozicije, demokratske i kooperativne vrednosti, ljubaznost, strpljenje, sklonost humoru i nepristrasnost (Mouly, G.J.,1970).

Međutim, profesija nastavnika integriše kognitivne sposobnosti, poznavanje predmeta, pedagošku kompetentnost i osobine ličnosti, a integrativna uloga pripada motivaciji koja navedene komponente čini delatnim tj. aktivira ih (Asubel, Robinson, 1969).

Otvoreno je pitanje da li efikasniji oblici ponašanja nastavnika potiču i zavise samo od osobina ličnosti nastavnika, ili mogu biti rezultat edukacije nastavnika i širih kontekstualnih faktora. Savremeni obrazovni sistemi naglašavaju da se nastavnik trajno stvara, napuštajući tradicionalno shvatanje da se rađa kao dobar ili loš vaspitač. Naglašavanje značaja drugih činilaca ne umanjuje značaj ličnosti nastavnika već ukazuje na mogućnost da se sistematskim delovanjem u toku obrazovanja, a i kasnije, u toku usavršavanja kroz rad, kroz različite oblike edukacije, može uticati na oblikovanje poželjnih oblika ponašanja nastavnika. Razmatrajući ovo pitanje Bosiljka i Jovan Đorđević (1988) su istakli da priprema nastavnika treba da obuhvati one discipline i programe koji će im omogućiti da:

- upoznaju učenike i njihove razvojne potrebe,
- shvate prirodu učenja i usvajanja,
- nauče različite vrste i oblike komuniciranja (sa učenicima, kolegama, roditeljima)
- nauče metode šireg demokratskog vođenja učenika (obezbediti prijateljsku atmosferu, vođenje dijaloga, podsticanje kooperacije, razvijanje samostalnosti)

učenika, razvijanje motivacije...)

- nauče savremenu organizaciju (različite metode i tehnike u nastavi i vannastavnom radu),

- nauče da primenjuju različita nastavna i druga sredstva itd.

Pri tom, očekujemo da bi priprema bila olakšana ako u podlozi postoje osobine ličnosti koje su saglasne sa postavljenim ciljevima. Ali, i suočavanje sa realnom situacijom daje veću mogućnost sagledavanja konstruktivnih rešenja u prevazilaženju uočene nesaglasnosti osobina studenata učiteljskog fakulteta sa ciljevima savremenog vaspitno-obrazovnog procesa. Najmanje produktivna orijentacija je zanemarivanje realnih činjenica i negovanje optimizma koji nema realnu podlogu.

Literatura

Asubel, D.& Robinson, F.G. (1969): *School learning – An Introduction to Educational psychology*, Holt, Rinehart and Winston, Inc, U.S.A..

Đorđević, J. & Đorđević, B. (1988): *Učenici o svojstvima nastavnika*, Beograd, Prosveta.

Janković, P. (1994): *Profesionalno usmeravanje, selekcija i obrazovanje učitelja*, Novi Sad, Pedagoška akademija.

Knežević, G., Radović, B., Opačić, G. (1997): Evaluacija Big Five modela ličnosti kroz analizu inventara ličnosti NEO-PI-R, *Psihologija* XXX, 1-2, str.7-38.

Mouly, G.J. (1970): *Psychology for effective teaching*, Holt, Rinehart and Wilson, London.

Todorović, M. (1986): Nastavnik: njegova uloga u svetlu dinamske psihologije, *Psihologija* 1.

Šmit, V.H.O. (1992): *Razvoj deteta*, Beograd, Piccadilly Books Co.

Blagica Zlatković

**PERSONALITY TRAITS OF STUDENTS OF THE TEACHER
TRAINING COLLEGE AND STUDENTS OF PSYCHOLOGY**

Abstract

In this paper we examined differences between students of teacher training college and students of psychology on personality traits as defined by the Big Five personality model operationalized by NEO-PI-R inventory. The data was processed by using canonical discrimination analysis. The results show the existence of a global difference between the observed study groups, considering at the same time all dimensions of personality from NEO-PI-R which constitute the function. The main difference was found on dimension of OPENNESS.

Accordance of determined dimensions of personality of students of the teacher training college with demands of contemporary educational process was considered in the final discussion.

Keywords: *the inventory of personality NEO-PI-R, student groups, canonical discriminative analysis*